СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ VII. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 8-го Юнія 1899. | Число 23.

Календарь.

Юній		
8	Ч.	ВОЗНЕСЕНІЕ ГОСПОДНЕ
9	П.	Никиты еп.
10	С.	Ѳеодосія мучен.
11	Н.	СВ. ОТЦѢВЪ. Исаакія
12	П.	Ермія
13	В.	Юстина
14	С.	Никифора

Змѣстъ.

Справи „Союза" — Чи забогато у насъ проектôвъ? — Плекане здоровля. — Доôръ и плекане дѣтей. — Вѣсти зъ Канады. — Новинки. — Смѣшне. — Фейлетонъ: Цѣкави и пожиточни вѣдомости про Америку и другія части свѣта. — Верблюдъ. — Стихъ: За нею — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячій приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р.Н. СОЮЗА"

Програма конвенціи урядникôвъ „Р. Н. Союза".

Дня 13. червня с. р. вôдбуде ся въ гали церковнôй въ **Lansford, Pa.** конвенція урядникôвъ „Р. Н. Союза" съ такимъ порядкомъ дневнымъ:

1) Рано о ½8 год. Служба Божа зъ панахидою за усопшихъ членôвъ „Р. Н. С.", котру вôдправить найстаршій вѣкомъ священникъ.

2) Нарады о год. 9. до 12 и по обѣдѣ о год. ½2.

3) О год. 8 вечеромъ вôдбудесь вечерокъ, котрого порядокъ подаесь низше.

Всѣхъ тыхъ, що мають право бути на конвенціи, просить ся, щобы прибули вже въ понедѣлокъ на нôчь до Лансфордъ, або найдальше слѣдуючого дня рано о 8 год. Нашй люде зъ Лансфордъ зволять ждати на желѣзници до вечѣрныхъ потягôвъ въ понедѣлокъ и запровадять гостей до призначеныхъ мѣсць.

Програма вечерка.

1) Вступне слово.

2) Теперѣшне положене американьскихъ Русинôвъ, ихъ потребы и якъ тому зарадити.

3) Нашй справы просвѣтнй.

4) Положене робôтникôвъ въ Спол. Державахъ, а Русины.

5) Орґанізація жѣнокъ и ихъ значѣне въ житю публичнôмъ.

6) Часть научно-забавна. Тую точку выповнять: а) маґічна лятарня, за помочію котрои будуть показанй слѣдуючй образки зъ обясненями: Де-що про Турковъ та ихъ край и образки деякихъ звѣрôвъ та птахôвъ. Образки тй будуть 10 стôпъ высокй и такъ само широкй;

б) фонографъ; в) а въ часѣ перестанкôвъ деклямаціи и спѣвы, если — розумѣе ся — позволить часъ.

На той вечерокъ повиннй зôйти ся всѣ нашй люде численно не лише зъ Лансфордъ, але такожь и зъ околицѣ, тымъ бôльше, що се першй вечерницѣ того року, устроенй американьскими Русинами.

Братя и сестры прибувайте численно, а певно не пожалуете!

Ант. Бончевскій

Квитъ

на $200, словами двѣста долярôвъ, котрй я низше пôдписаный, яко запомогу за утрату одной ноги, зъ „Р. Н. Союза" вôдобравъ

Петро Лазоровичъ

въ Homestead, Pa. дня 25. мая 1899

ПРИ СВѢДКАХЪ:
Петро Фесь, председатель.
Изидоръ Шатковскій, секретарь.
Гриць Шурбей.

Квитъ

на $325, словами тристо двайцять пять долярôвъ, котрй я, низше пôдписана, дôстала яко посмертну запомогу по моимъ мужови бл. п. Теодорови Льорчакъ, то есть половина зъ 600.00, а друга половина зложена въ депозитѣ „Р. Н. С." на сироты бл. п. Т. Льорчака.

Лансфордъ, Па. 23. мая 1899

Розалія Льорчакъ

ПРИ СВѢДКАХЪ:
П. Кашчакъ,
Иванъ Добошь,
Леонъ Монѣта.

Чи забогато у насъ проектôвъ?

—о—

Якось передъ Вел. Святами накинувъ ся оденъ зъ бôльшихъ подвижникôвъ амер. Руси на тыхъ людей, що вôдъ часу до часу выѣзджають зъ проектами, а що бôльше, що ихъ не реалізують. Та ще и такій великій грѣхъ сказавъ той подвижникъ, що у насъ за богато проектôвъ, а навѣть такъ богато, що цѣлу Русь можь бы ними засыпати.

Оно такъ не есть.

Нѣякого лиха въ тôмъ нема, що у насъ богато проектôвъ. Я бы думавъ противно. У насъ на Руси, чи то въ Европѣ, чи въ Америцѣ, за мало проектôвъ. У насъ каждый дуже смиренный и хоть бы вôнъ знавъ и богато, вôнъ немовъ бы встыдае ся зô своимъ выѣздити. У насъ велика сила талантôвъ, але они всѣ зъуживають ся въ бюрократичнôй роботѣ, а якъ хто зъ нихъ зъ чимъ выхопить ся, то безъ взгляду на те, що вôнъ сказавъ, другй его высмѣють и неразъ не буденный талантъ запечатають, заспѣвають ему вѣчну память. У насъ богато талантôвъ у всѣхъ напрямахъ, та нема кому ихъ позбирати, нема у насъ супôльности культурнои, котра-бъ ихъ всѣхъ выпорпала, засхотила, оживила, попхнула до дальшои роботы. Надмѣръ проектôвъ въ певнôй суспôльности, абсолютно не шкôдливый. Въ американской суспôльности появляе ся, если не щоденно, то певно що тыждня, якъ бы хто добре почисливъ, тысячѣ рôжныхъ проектôвъ, сотки рôжныхъ аплікешенъ о рôжнй вынаходы и улѣпшеня, а прецѣ нѣхто ще не нарѣкавъ на надмѣры проектôвъ. Якъ бы хто хотѣвъ переглянути часопись зъ Вашинґтонъ, котра заповнена лишь выключно новыми патентами на новй вынаходы тай на проекты рôжного рода, той певно здивувавъ бы ся, якъ можна тако писати, если у насъ ледви кôлька и то дуже мізерныхъ проектôвъ появило ся.

Инша рѣчь, якъ и коли тй проекты реалізуе ся. Зреалізоване даныхъ проектôвъ зависить вôдъ обставинъ въ якихъ певна супôльнôсть жіе. Возмѣмъ на примѣръ проектъ основаня Имігр. Дому, а той проектъ кинено вже 5 лѣтъ тому назадъ. Чому его не зреалізовано? Лише тому, що нашь народъ свѣдомо тои институціи не понимавъ тай не було у насъ людей, котрй бъ выключно могли посвятити ся управѣ тои институціи, тай не було тай нема еще по нынѣ людей, котрй бы умѣли управляти справами тои институціи. А возьмѣмъ послѣдный проектъ, якій у насъ выхопивъ ся, се-бъ то фундацінйный фондъ нашои молодежи. Для чого вôнъ такъ поволи, такъ пиняво поступае напередъ? Иншои причины ту нема, лишь мала свѣдомôсть, мале зрозумѣне справы — мале одушевлене народу. Я возьму два примѣры. Спытае хто, чому нашй двѣ найбôльшй парохіи: Питсбурґъ и Шенандоа, Па. нѣчого до теперь не зложили на шкôльный фондъ рускои молодежи? Тому, бо народъ ще ясно не зрозумѣвъ высокихъ цѣлей того проекту, ще нынѣ не дôйшовъ до тои повнои самосвѣдомости народнои, що намъ треба нашу руску молодѣжь въ высшихъ школахъ американьскихъ образовати. Поволи зрозумѣе народъ, а якъ вже зрозумѣе, то випередить своими жертвами всѣхъ интелігентôвъ, всѣхъ своихъ провôдникôвъ. Галичина потребовала ажь 50 тяжкихъ лѣтъ, щобъ поставити у себе якй-такй економічнй и просвѣтнй институціи — а мы-жь нѣчого иншого тôлько галузь того неволеного народу. Земля Вашинґтона безъ потрѣбнои просвѣты и народнои самосвѣдомости, ще не зробить сама зъ насъ людей; мы самй мусимо зъ себе людей робити, а при тôй роботѣ, хоть бы якъ найбôлйше проектôвъ, намъ не зашкодить.

Несторъ Дмитровъ.

ПЛЕКАНЕ ЗДОРОВЛЯ

Хто смерти боить ся, той все жите утративъ.

Гербата зъ дубовои коры мае особливу лѣчебну силу; тому повиннй слабовитй люде тои гербаты що дня по двѣ до три ложки заживати. Ся гербата зміцняе тѣло лѣпше якъ всѣ иншй лѣки, окрôмъ того она е легка до заживаня, бо не вôдкидае ся и хорому стае вôдъ неи легко и пріемно. Ще лѣпше она помагае, якъ до неи додасть ся вина и трохи меду. Окрôмъ того е вываръ зъ дубовои коры особливо добрымъ лѣкомъ на гемороиды. Треба що вечера робити купѣль до сидженя. Вже по кôлькохъ купеляхъ стае хорому лекше.

Дуже добрый лѣкъ на гостець (роматизмъ) е селера. Селеръ варѣть и пійте, а якъ можете, то и ѣджте еи, та въ короткôмъ часѣ почуете полекшане. Були случаѣ, що хорй вôдъ гостцю ажь покалѣчѣли, а якъ зачали сего лѣку заживати, то цѣлкомъ выздоровѣли. — Окрôмъ того е сей лѣкъ дешевый и не потрѣбно до него много заходôвъ.

Хто мае слабый (хорый) жолудокъ, най пе що дня передъ снѣданемъ шклянку досыть горячои воды и потôмъ най ходить пôвъ годины въ свѣжôмъ воздусѣ, та певно выздоровіе. Щобы цѣлкомъ вылѣчити ся, треба сей простый лѣкъ черезъ шѣсть недѣль заживати.

Сыра квасна капуста яко лѣкарство. Квасна капуста выганяе нездоровй, гнилй, соки та ґазы, крѣпить жолудокъ, причиняе ся значно до твореня крови такъ, що не одно блѣде лице достало вôдъ капусты свѣжу, здорову барву.

Имберъ помагае на зôпсованый жолудокъ и на бѣгунку. Купѣть за кôлька центôвъ бѣлого имберу и потовчѣть его на порохъ. Того порошку возьмѣть на конець ножа и выпійте его зъ румомъ передъ спанемъ. Слабовитй повиннй менше брати.

Щобы бородавокъ позбути ся, треба ихъ помочувати по два разы на день оцтовою кислотою черезъ кôлька недѣль и они цѣлкомъ зникнуть.

Голову найлѣпше мыти въ выварѣ зъ романцю (румянку). Вôдъ еего выварy стае волосъ дуже чистый и мягкій. Такожь добре голову мыти въ водѣ, до котрои додало ся трохи бораксу.

Рыжь е дуже доброю поживою для цицковыхъ дѣтей. Змелѣть трохи рыжу на млынку вôдъ кавы и заварѣть, щобы ажь згустѣвъ. До употребленя возмѣть трохи до молока и заварѣть, щобы було якъ чиръ. Варити зъ молокомъ выстарчае 10 минутъ. Ся пожива е далеко лѣпша, якъ кожда инша зъ додаткомъ муки, бо она несправляе вѣтры и не переповнюе жолудокъ.

Не лягайте спати на лѣвый бôкъ, бо то перепиняе серце въ дѣланю. Горѣлиць, такожь не добре лягати, бо разить ся шпіґъ въ хребтѣ, достанете страшнй сны, тяжкій вôддыхъ и будете харкотѣти а якъ ще высоко спите, то спиняе ся плывъ крови въ жилахъ. На правôмъ боцѣ найздоровше спати.

Змôцняючій способъ для хорыхъ. Возмѣть пѣханои або дертенои пшеницѣ и варѣть еи въ козячôмъ (або коровячôмъ) молоцѣ такъ довго, щобы ажь пожовкла и загусла. Потôмъ возмѣть сю густу кашу, розôтрѣть еи на терцѣ и высушѣть на сонци. Въ такій способъ приправленый кормъ называе ся „Трахана." Его продають по бôльшихъ мѣстахъ за великй грошѣ. Сей кормъ варить ся въ мяснôй юшцѣ або молоцѣ и подае ся хорымъ (особливо дуже ослабленымъ). Сей кормъ е такожь для дѣтей дуже здоровый.

Нôчна лямпка въ спальни е дуже небезпечна рѣчь. Нôчь е до спаня. Въ ночи е спокôйнѣйше, бо денный

(Продовжене на другой сторонѣ.)

Цѣкавй и пожиточнй вѣдомости про Америку и другй части свѣта.

Вôбравъ (на пôдставѣ творôвъ „Конкліна") Микола Подгорецкій.

(Дальше.)

ПОЧТМАЙСТРЫ ПОДѢЛЕНЙ НА 4 КЛЯСЫ.

Першои клясы дôстае почтмайстеръ 3.000 до 4.000 (зъ выимкою Ню Йоркъ, де почтмайстеръ побирае 8.000 рôчно); другои клясы 2.000 до 3.000; третои клясы 1.000—2.000; четвертои клясы 1.000 рôчно долярôвъ.

Президентъ Спол. Державъ именуе почтмайстрôвъ трохъ першои клясы, а сенатъ потверджае, а почтмайстрôвъ 4-ои клясы именуе головный почтмайстеръ.

АМЕРИКАНЬСКЙ ПОСОЛЬСТВА (амбасадоры).

Американьскй послы въ Нѣмеччинѣ, Англіи, Франціи и Россіи побирають рôчно по 17.500; въ Бразиліи, Хинахъ, Австро-Угорщинѣ, Италіи, Мексико, Японіи и Испаніи по 12.000 рôчно; Чілі, Перу и Централь Америцѣ по 10.000; въ арґентиньскôй републицѣ, Бельґіи, Колюмбіи, Голяндіи, Швеціи, Турціи и Венезуели по 7.500; въ Швайцаріи, Даніи, Параґваю, Болівіи, и Портуґаліи по 5.000; въ Ліберіи 4.000 рôчно.

ОФІЦЕРЫ ВОЙСКА СУХОПУТНОГО:

Генералъ побирае 13.500 рôчно; генералъ-ляйтнантъ 11.000; генералъ-майоръ 7.500; бриґадиръ 5.500; оберштъ 3.500; оберштъ-ляйтнантъ 3.000; майоръ 2.500; капітанъ при коннице 2.000; капітанъ при пѣхотѣ 1.800; адютантъ полковый 1.800; першій ляйтнантъ при кôнници 1.500, при пѣхотѣ 1,400; капелянъ 1.500 рôчно.

ОФІЦЕРЫ ПРИ МАРИНАРЦѢ:

Адміралъ 13.000; віце-адміралъ 9.000; контр-адміралъ 6.000; комодоръ 5.000; капітанъ 4.500; командиръ 4.500; ляйтнантъ-командиръ 2.800; ляйтнантъ 2.400; патронъ корабельный 1.800; офіцеръ сиґналовый 1.200; мід-шіпменъ 1.000; кадет-мідшіпменъ 500; керманичь 900; директоры аптикъ, инспекторы, касіеры (цальмейстры и инжинеры по 4.400; лѣкарѣ 2.800, а капеляны по 2.500.

V. Одинайцять великихъ чудесъ (чудасій) въ Америцѣ.

1) Водопровôдъ (аквадуктъ) въ Ню Йорку.

2) Найбôльшій на цѣлôмъ свѣтѣ паркъ въ Філядельфіи.

3) Озеро горѣшне найбôльше на суши на свѣтѣ.

4) Яскиня (печера) маммута въ Кентоки.

5 Водонадъ Ніяґары, вода спадае зъ высоты 175 стôпъ.

6) Натуральный мôстъ кедровый въ Вірджініи.

7) Новый капітоль въ мѣстѣ Альбани, Н. Й. (столици ґовернера нюйорского стейту).

8) Кольосальный мôстъ межи Ню Йоркомъ а Брукланомъ.

9) Центральный паркъ въ мѣстѣ Ню Йоркъ.

10) Памятникъ Вашинґтона, въ мѣстѣ Вашинґтонѣ 525 стôпъ высокій.

11) Долина Іоземітска въ Каліфорніи, тягне ся 8—10 миль, а широка на 1 милю.

ИНШЙ РѢЧИ ПОДИВУ ГÔДНЙ.

Высокôсть желѣзного мосту понадъ Ніяґарою выносить 250 стôпъ.

„Trinity church" въ Ню Йоркъ е 283 стôпъ высока.

Фортъ (укрѣплене) Монрое е найбôльше поединча твердиня на свѣтѣ, коштуе $3,000.000.

VI. Мѣры и ваги въ Спол. Державахъ.

1 inch (цаль) — 1 foot (стопа);
3 feet (стôпъ) — 1 yard (0. 96 т.);
5½ yards — 1 rod;
40 rods — 1 furlong (дорога полева);
8 furlongs — 1 mile (краева миля).

МѢРЫ КВАДРАТОВЙ:

144 square inches (цалѣвъ квадратовыхъ) — 1 square foot (стопа квадратова);
9 square feet — 1 square yard (локотъ, квадр.);
30 square yards — 1 square rod (16½ стôпъ квадр.);
40 square rods — 1 rod (¼ акра);
4 rods — 1 acre (акеръ);

КРАЕВЙ МѢРЫ ДОВЖИНЪ:

792 inches (цалѣвъ) 1 link (членъ);
25 links — 1 rods;
4 rods — 1 chain (ланцухъ);
10 square chains або 160 square rods — 1 acre;
640 acres — 1 square mile (квадратова миля);

МѢРА ТѢЛЪ:

1,728 cubic inches (кубічный цаль) 1 cubic foot;
27 cubic feet — 1 cubic yard;
128 cubic feet — 1 cord;
40 cubic feet — 1 ton (тонна);
2,150,42 cubic inches — 1 standard bushel (бушель нормальный);
268,8 cubic inches — 1 standard gallon (ґальонъ);
1 cubic foot — 4—5 бушля.

МѢРЫ СУХИХЪ ТѢЛЪ:

1 бушель — pecks (ґарцѣ);
1 peck — 8 quarts;
1 quart — 2 pints;
36 bushels — 1 shaldron.

МѢРЫ ТЕЧЕЙ:

1 gallon — 4 quarts;
1 quart — 2 pints;
1 pint — 4 gills (шклянка);
31½ gallons — 1 barrel (бочка);
2 barrels — 1 hogshead;
Одна тонна — 2000 фунтôвъ.

МѢРЫ СУКНА:

2 inches (цаль) — 1 nail;
4 nails — 1 quarter (чвертка);
4 quarters — 1 yard.

ПОРÔВНАВЧА ТАБЕЛЯ:

1 yard — 0.914 m. — 1 ярдъ;
1 foot 30.48 cm. — 1 стопа;
1 inch — 2.54 cm. — 1 цаль;
1 mile — 1,609 m. — 1 англійска миля;
1 m. — 1.09 ярда;
1 m. — 3.28 фута;
1 acre — 40.67 ара;
1 bushel — 35.24 літрôвъ;
1 gallon — 4.475 літра;
1 pint — 0.473 літра.

VII. Вартôсть*) чужихъ монетъ (грошей) въ Сполуч. Державахъ,

КРАѢ.	НАЗВА МОНЕТЫ.	Вартôсть въ Сп. Державахъ. $ ц.
Арґентина	Пезо	96½
Австрія	1 реньскій (2 короны)	32
Бельґія	Франкъ	19⅓
Болівія	Болівіянс	66½
Бразилія	Мільрайсъ	54½
Канада	Доляръ	1.00

*) Вартôсть грошей часомъ трохи высша або низша, залежить се вôдъ курсу.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA" Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

(Продовжене зô стороны першои)

галасъ мовчить, тому нашъ слухъ вôдпочивае, въ ночи темно на то, щобы нашй очи вôдпочали. Палячa лямпа разить взрокъ и спячій замѣсть покрѣпити ся сномъ, вôнъ встае утомленый и скаржить ся на бôль нервôвъ.

Противъ піяньства употребляють въ Россіи слѣдуючій способъ: Пяниця дôстае першого дня лѣченя по пôвъ лѣтра гербаты зъ кмину, другого дня дôстае що двѣ годины, а въ наступуючихъ дняхъ чотыри до шѣсть разôвъ на день сего напою. Лѣчене тревае близько три недѣлѣ; при тôмъ подае ся хорому легкй до травленя стравы, а особливо много овочôвъ. Яко напôй дае ся ему лише квасу зъ яблокъ. Наслѣдокъ такого лѣченя е, що хорый зъ першу вонѣтуе, впрѣвае и дôстае бѣгунку, а наконець дôстае добрый апетитъ. Въ разѣ якъ бы вôдъ першого разу не помогло, то на ново починають лѣчити и то такъ довго ажь хорому горѣвка вôдкине ся.

На бôль зубôвъ. Зварѣть романцю (румянку) въ молоцѣ, процѣдѣть и доси горяче берѣть въ ротъ. По кôлькохъ хвиляхъ выплюйте и берѣть знову свѣжого. Се треба такъ довго повторяти ажь доки не полекшае.

На обмороженє помагае ся мѣшанина: 1 дека терцентинового олѣю, 1 дека сальміякового спірітусу и 10 капель олѣйку зъ гôрчицѣ.

Бѣлокъ яко лѣкарство. Свѣжй порубанй раны помастѣть бѣлкомъ и скоро загоять ся. На высыпку помагае бѣлокъ такожь. По помащеню высыпки бѣлкомъ чути пріемный холодъ, бѣлокъ схне скоро и по кôлькохъ годинахъ можна на ново повторити.

На горячковй недуги, запалене легкихъ, горла и т. д. помагають мокрй обклады. Груды (шію) обвивае ся мокрымъ ручникомъ, а зъ верха прививае ся воскованымъ полотномъ, а потôмъ сухою фланелею (вовняною хусткою). Се треба повторяти що двѣ годины, але завсе передъ обкладомъ треба тѣло вытерти вогкимъ ручникомъ, щобы трохи почервонѣло и сухе було. По трохъ або чотырохъ обкладахъ зникне недуга.

Дозоръ и плеканє дѣтей.

Медомъ намащеный кавалокъ домашного хлѣба є для дитины здоровшій, якъ не знати якй дорогй присмаки та лакотки.

Не позваляйте, щобы чужй (навѣть и близкй кревнй) цѣлували вашй дѣти въ уста, бо черезъ то можуть дѣти часто захорувати на заразливй слабости. Неразъ у старшого є не значна бôль горла а для дитины може она бути смертоносною заразою.

Е много родичѣвъ, що вже малй дѣти (3 и 4 лѣтнй) побуджують до науки або заохочують до тяжшихъ забавокъ и т. п. Що дитина сама легко, якъ то кажуть, выграшки не научить ся, того не треба еѣ штучно вчити. Въ першихъ рокахъ треба переважно о то старати ся, щобы дѣти добре тѣлесно розвинули ся. Отже треба ихъ добре кормити и пильнати, щобы въ свѣжôмъ воздусѣ до волѣ забавляли ся.

Якъ що дѣтемъ прибôцяете, то додержѣть слова! Бо якъ разъ дѣти зауважають, що вы ихъ лише дурите, то утратять оно вѣру и любовь до васъ на завше. Окрôмъ того дѣти беруть прикладъ вôдъ васъ и роблять, якъ выростуть, такъ само. Тому роздумайте перше добре, доки що дитинѣ прибôцяете, абысьте потôмъ могли слова додержати.

Уважайте на то, щобы дѣти при писаню задачь завше мали свѣтло зъ лѣвои стороны, бо тѣнь, що постае вôдъ руки и пера є шкôдлива для очей.

Чи добре давати дѣтемъ пива, вина або горѣвки? Послухайте що каже славный лѣкарь Нотнагель про се: Алькоголеви напитки ослабляють тѣло и оно не е въ силѣ потôмъ всѣлякй слабости перемагати. Е то великій грѣхъ, если дѣтямъ дає ся пити вина, горѣвки або пива. До 14-го року не повинно жадне дитя пити нѣ вина, нѣ пива, нѣ горѣвки, нѣ чаю, нѣ кавы. Всѣ тй розбуджаючй напитки для дѣтей непотрѣбнй а дуже шкôдливй. Велика нервовость нашого часу, походить вôдъ передвчасного заживаня алькоголѣчныхъ напиткôвъ.

Вѣсти зъ Канады.

Вже вôдъ довшого часу поселяють ся наши Русины въ Канадѣ на фармахъ, то-жь скортѣло и мене пôйти и переконати ся, що се за край, тай якъ жіють тамъ нашй люде.

Дороги описувати не буду, бо читателѣ „Свободы" вже неразъ про те читали, тай и не згадувавъ-бымъ про подорожь, если-бъ не спôткало мене таке нещасте, якъ польскій міссіонарь.

Въ Beausejour, недалеко Winnipeg, влѣзъ до трену польскій міссіонарь, а понеже зô мною ѣхало трехъ Полякôвъ, то-жь вôнъ пôзнавши ихъ, завѣвъ розговоръ. Я не мôгъ такожь вытримати, щобъ не запытати его, якъ жіють тутъ Русины? Вôнъ пôзнавши, що я Русинъ, ставъ менѣ говорити, що суть и добрй Русины тай щирй католики, але що суть и безвѣрники-шизматики, котрй не хочуть приняти французкихъ и польскихъ міссіонарôвъ и слухати ихъ рады. Я на тое запытавъ ся его, чого они пхають ся мѣжь Русинôвъ, если тй ихъ не хотять и не просять? Вôнъ менѣ сказавъ, що они хочуть спасати душѣ вôдъ вѣчнои погибели, а нашъ народъ, що имъ за се не хоче нѣчого платити и що они роблять добродѣйство для нашихъ Русинôвъ, бо старають ся о ихъ душѣ. На се я єму сказавъ, що лучше-бъ було, если-бъ они наганяли своихъ баранôвъ до копары и ихъ пильновали, а Русинамъ щобъ дали спокôй и ними не старали ся, бо Русины и самй постарають ся о себе, если имъ того треба буде, а що польскимъ міссіонарамъ не платять нѣчого — се цѣлкомъ проста рѣчь, бо звôдкы-жь нашъ галицкій чоловѣкъ, котрый самъ еще тутъ нѣчого немае, може платити польскому, або французкому міссіонарови за его облеснй слова и за спасене душѣ, коли вôнъ перше мусить старати ся, щобъ мавъ що ѣсти. Мôй лазуитъ скрививъ ся на тое и сказавъ, що кожда иньша некатолицка вѣра не есть добра, а только они показують народови правдиву дорогу до неба!.. Хто знае, якъ довго були бы мы ще такъ говорили, если-бъ тренъ не ставъ вже въ Вінніпегъ, где мы мусѣли розôйтись. На останку сказавъ менѣ, що на Великдень буде посвящати руску церковь на Сифтонѣ, тай пôйшовъ собѣ своею дорогою, а я зайшовъ до еміграційного дому, де побачивъ я досыть велику громадку нашихъ рускихъ емігрантôвъ.

Боже, що за бѣдный сей нашъ народъ галицкій!.... Ажь жаль дивити ся на тй нашй брудні и босй жѣнки и дѣти, котрй, мовь, найпослѣднѣйшй на свѣтѣ, крутять ся по улицяхъ и по еміграційнôмъ домѣ. Бѣдный сей народъ мусѣвъ продати батькôвску землю за безцѣнь и утѣкати ажь за море вôдъ галицко-польско-шляхоцкои господарки. Декотрй сидять еще въ еміграційнôмъ домѣ, бо не мають грошей, щобъ могли пôйти на фармы, а другй глядають роботы, а котрй мають якійсь грôшь, осѣдають на фармахъ.

Въ саму Велику пятницю выбравъ ся я зъ Вінніпегъ до Сифтонъ и на тренѣ побачивъ я знову свого знакомого польского міссіонара. Я хотѣвъ зъ нимъ еще дещо поговорити, но не мавъемь способности до сего. Приѣхавши до Сифтону, побачивъ я на стаціи майже зъ двайцять нашихъ галицкихъ мужикôвъ. Ледви тôлько показавъ ся міссіонарь, а тутъ майже половина зъ нихъ обступили его и поховавши шапки ажь пôдъ пазухи, ну-жь цмокати его въ обѣ руки, котрй міссіонарь надставивъ, высунувши великій хрестъ на груди. Смѣшно представивъ ся менѣ такій образокъ, бо я ще таке не бачивъ, тай гадаю собѣ: коли той нашъ народъ вже разъ буде мати розумъ и пôзнае тое, що вôнъ такій чоловѣкъ, якъ и другй, тай коли стане бодай трохи рôвный иншимъ народамъ?

За руску церковь на Сифтонѣ дôзнавъ ся я вôдъ людей таке:

Колись то зôбрали ся були тамошнй Русины на мітінгъ до найстаршого тамъ чоловѣка и урадили, щобы будувати церковь, тай зложили кôлька долярôвъ на ту цѣль, выбрали раду, а зарядъ поручили предсѣдателеви, у котрого вôдбувалось засѣдане. Нашь предсѣдатель справдѣ занявъ ся тою справою, тай роздумувавъ надъ тымъ, чи бы хто не змилосердивъ ся и не подарувавъ де-що на ихъ церковь. Якъ разъ на той часъ прійшовъ тамъ польскій міссіонарь, а нашь зарядця довѣдавшись о тôмъ, пôйшовъ и попросивъ міссіонара о якусь помôчь. Тому тôлько сего треба було, то-жь свято ему приобѣцявъ, що буде старатись о тое и справдѣ невдовзѣ приславъ хтось на имя предсѣдателя дощокъ на будову церкви. Нашй люде довѣдавшись о тôмъ, сказали, що они жадної даремщины не потрѣбують и посварились зъ предсѣдателемъ, що вôнъ ихъ хоче туманити разомъ зъ польскимъ міссіонаромъ. Зарядця розлостившись, вôдтягнувъ собѣ зъ зложеныхъ на церковь грошей за мітінгъ, котрый вôдбувавъ ся въ его домѣ, а решту грошей звернувъ имъ, а дошки подарувавъ Полякамъ, котрыхъ тамъ есть чотыри фамиліи и они поставили собѣ зъ нихъ каплицю, нѣбы польскій костелъ, котрый мавъ посвящовати згаданый польскій місіонеръ.

Ось вамъ и руска господарка! Чи не встыдъ, щобъ мѣжь тôлько рускими фармерами, якъ въ Сифтонѣ, чотырохъ Полякôвъ поставили костелъ, а Русины будуть сварити ся, и чи не правдиве се: що де двохъ сварить ся — третый корыстае?

Каплицю тую видѣвъ я, но зъ тамошными людьми не мôгъ-емь говорити, лише вôдъ иншихъ дôзнавъ ся я о тôмъ, то-жь если-бъ що не такъ було, може знайдесь хто такій, котрый лѣпше тую справу пояснить.

За польскихъ и французкихъ місіонарôвъ дôзнавъ ся я, що они волочать ся по всѣхъ рускихъ кольоніяхъ и баламутять народъ, хотячи перевести ихъ на латиньство, тай розумѣе ся, дôстати кôлька долярôвъ. — Суть люде, котрй имъ повѣрили, но суть и такй, котрй пôзнались на ихъ шпекуляціи и не вѣрять жаднымъ лазуитамъ, бо знають, що онй имъ добра не бажають и нѣчого доброго для нихъ не зроблять.

На Ethelbert (Fork River) есть наша руска кольонія. Есть тамъ до 30 Русинôвъ-фармерôвъ, котрй поселились оденъ коло другого, недалеко стаціи. Они постарались вже о мѣсце пôдъ церковь и дерева трохи звезли, тай школа вже того року буде державна. Розумѣе ся, що наразъ се не може стати ся, бо народъ еще бѣдный, але помалу все буде.

Фармы дарованй въ той околици вже всѣ позабиранй, суть еще компанѣйнй по 3 доляры акеръ.

Хтобъ зъ нашихъ пенсильвенѣйцѣвъ хотѣвъ тамъ ѣхати, то мусить добре вырихтовати руки до працѣ и мати найменьше $500, бо инакше буде бѣдовати, бо початокъ есть дуже трудный.

Нашй фармеры вже засѣяли пшеницею канадійске поле, тай просять Бога, щобъ вже разъ дождались свого хлѣба.

В. Фекула.

НОВИНКИ.

Вже появилась!

Вже вышла зъ ряду девята книжочка выдавництва часописи „Свобода" пôдъ заголов. „Про вôдступникôвъ вôдъ россійского православія и ихъ переслѣдованя". Въ той книжочцѣ списано на 46 сторонахъ про различнй вѣры въ Россіи и ихъ переслѣдованя. За нею треба писати до редакціи „Свободы", а коштуе зъ пересылкою 12 центôвъ.

Зъ Филипиньскихъ островôвъ.

Нарады американьскои комісіи зъ филипинцями не довели до жадного порозумѣня мѣжь воюючими сторонами, бо Филипинцѣ рѣшили ся бити до послѣднои каплѣ крови. Американцѣ жадають зъ краю бôльше войска, бо те, що есть на филипиньскихъ островахъ, не выстарчае на здавлене повстаня. Въ Филипинцѣвъ вступила теперь надѣя побѣды, бо на островахъ наближаесь слôтна пора, котрои не можуть зносити Американцѣ. Мабуть и въ Вашингтонѣ велике занепокоене зъ тои причины такъ що-жь; цѣлковитои правды про ту вôйну годѣ дôзнатись, бо Американцѣ не допускають зъ филипиньскихъ островôвъ жадныхъ письмъ, котрй-бъ писали де-що лихого про нихъ.

Чілі —	Пезо —	91 1/5
Куба —	Пезо —	92 3/5
Данія —	Кронталяръ —	26 4/5
Еквадоръ —	Пезо —	66 1/2
Египетъ —	Пястеръ —	4.94 4/5
Франція —	Франкъ —	19 3/10
Нѣмеччина —	Марка —	23 5/4
Англія —	Фунтъ штерлінґôвъ —	4.86 4/5
Греція —	Драхма —	19 3/10
Индія —	Рупія —	31 4/5
Италія —	Ліра —	19 3/10
Японія —	Енъ —	71 4/5
Мексико —	Доляръ —	72 1/5
Россія —	Рубель —	53 1/10
Ишпанія —	Песета —	49 3/10
Турція —	Пястеръ —	4/100

VIII. Рôжниця въ часѣ.

Если въ Вашиґтонѣ 12 год. (полудне), то тогды есть:

Въ Ню Йорку	12	год.	12	мін. по пол.
„ Бостонъ	12	„	24	„ „ „
„ Лізбонѣ (Порт.)	4	„	31	„ „ „
„ Диблінѣ (Ирлян.)	4	„	33	„ „ „
„ Лондонѣ	5	„	7	„ „ „
„ Парижу	5	„	17	„ „ „
„ Римѣ	5	„	58	„ „ „
„ Берлінѣ	6	„	2	„ „ „
„ Вѣдни	6	„	14	„ „ „
„ Царгородѣ	7	„	4	вечеръ
„ Пекінѣ (Хины)	12	„	54	по пôвночи
„ Санъ Франціско	8	„	58	рано
„ Ню Орленъ	11	„	8	„
„ Чікаґо	11	„	18	„
„ Буфало	11	„	52	„
„ Ліма (Перу)	12	„		полудне.

IX. Довжина желѣзницъ всѣхъ краѣвъ на милѣ англійскй.

(Пôсля датъ статистичныхъ зъ 1897).

Альґіръ и Тунісъ —	2.700 миль.
Арґентина —	8.766 „
Америк. островы —	528 „
Бельґія —	3.445 „
Болівія —	621 „
Бразилія —	8.086 „
Британска ґуайна —	23 „
Британскй Индіи —	19.678 „
Канада —	16.535 „
Цейлонъ (островъ) —	297 „
Чілп —	1.967 „
Хины —	124 „
Колюмбія —	346 „
Костарика —	621 „
Куба —	1.075 „
Данія —	1.409 „
Нѣмеччина —	28.246 „
Египетъ —	1.259 „
Франція —	24.895 „
Греція —	578 „
Велика Британія и Ирляндія —	21.176 „
Гаваѣ —	71 „
Голяндскй всхôд. Индіи	1.212 „
Италія —	9.580 „
Японія —	2.237 „
Мала Азія —	1.336 „
Мексико —	6.990 „
Нѣдерляндія —	1.927 „
Новый Валесъ Пол. Австралія	2.615 „
Нова Зеляндія —	2.189 „
Норвеґія —	1.072 „
Orange, вôльна держава —	621 „
Австро-Угорщина —	18.746 „
Параґва —	157 „
Перзія —	34 „
Перу —	1.056 „
Португалія —	1.454 „
Румунія въ Европѣ и Азіи —	1.831 „
Россія —	24.439 „
Сербія —	336 „
Пол. Австралія —	1.888 „
Ишпанія —	7.548 „
Швеція —	6.058 „
Швайцарія —	2.304 „
Пол. Африк. републіка —	615 „
Турція —	1.609 „
Уруґвай —	1.119 „
Венезуеля —	634 „
Спол. Державы —	180.891 „
Вікторія —	3.103 „
Захôд. Австралія —	1.164 „

Разомъ всѣхъ миль желѣзницѣ на свѣтѣ есть надъ 430.000 миль округло.

X Управненє до голосованя въ Спол. Державахъ.

Лише мущины, 21 лѣтъ (найменше маючй) и горожане мають право голосованя. Щобы мати право голосованя, то мусить бути замешкалымъ найменше 2 роки въ стейтѣ: Кентоки; оденъ рôкъ въ стейтахъ: Алабама, Арканзасъ, Каліфорнія, Коннектікутъ, Делаваре, Флоріда, Джорджія, Иллінойсъ, Лоуисана, Мариляндъ, Массичушетсъ, Місури, Ню Джерзи, Ню Йоркъ, Нортъ Кароліна, Огайо, Пеннсильвенія, Родъ Айляндъ, Савтъ Кароліна, Тексасъ, Вермонтъ, Вірджінія, Вестъ Вірджінія и Віскопсінъ.

6 мѣсяцѣвъ мусить бути замешкалый: въ Колорадо, Индіяна, Айова, Канзасъ, Міссісіпі, Небраска, Невада, Ореґонъ; 4 мѣсяцѣ въ Міннесота; 3 мѣсяцѣвъ Мейнъ и Мічіґанъ.

Въ Ню Гампшайръ нема на то приписôвъ означеныхъ; въ Утагъ, Вашинґтонъ и Вайомінґъ теріторіяхъ также и женщины мають право голосованя.

Хто уродженый въ Спол. Державахъ, то зъ 21 рокомъ житя стае ся горожаниномъ американьскимъ и не потребуе выймати „паперôвъ" и то безъ взгляду на то, чи отець бувъ горожаниномъ америк. або нѣ.

XI. Старанє ся о право горожаньства въ Спол. Державахъ.

Хто зъ чужинцѣвъ хоче стати горожаниномъ, американьскимъ, то мусить бодай 5 лѣтъ мешкати въ Америцѣ, а 1 рôкъ въ стейтѣ, въ котрôмъ старае ся о право горожаньства, передъ дотычнымъ судіею мусить присягнути протоколярно при свѣдкахъ, що хоче стати горожаниномъ американьскимъ, що вырѣкае ся горожаньства свого краю родинного и що хоче пôдпирати конституцію Спол. Державъ. Судія мусить переконати ся чи той-же провадить житє моральне, если е „панъ шляхціцъ" зъ гербомъ, хоть бы „зъ цибулѣ краевои", то мусить ся выречи тутъ въ Америцѣ всякого титулу шляхоцтва, бо ту всѣ горожанине передъ правомъ рôвнй.

МАЛОЛѢТНЙ.

Если якій чужинець передъ скôнченымъ 18 рокомъ житя прибувъ до Америки, то въ 21 р. житя може дôстати цѣлй „паперы", с. е. стати горожаниномъ.

Дѣти тыхъ родичѣвъ, котрй еще не мали 21 лѣтъ, якъ ихъ вôтцѣ стали горожанами амер., уважають ся за горожанъ американьскихъ.

Дѣти тыхъ осôбъ, котрй суть горожанами амер., або були горожанами, то хоть бы уродили ся въ чужôмъ краю, то уважають ся за горожанъ американьскихъ.

(Дальше буде.)

Зъ невычерпаныхъ жерелъ гумору.

Ученый лінгвістъ, а славный защитникъ „нашихъ общихъ интересовъ" придумавъ выдати „Conventional Edition 24 pages" нашого милого „Вѣстника." А поневже „Вѣстникъ" вôдъ 1899 р. мае нову голову, цѣлкомъ зрозумѣло, що и для „Convetional Edition 24 pages", давъ также ще новѣйшу голову.

Тота „голова" потребуе цѣлои студіи, бо помѣщена на нѣй цѣла геральдика: звѣзда, церковь, село, кадило. кресты, броварь, колесо, плугъ, а наконець и оденъ епископъ.

Звѣзда свѣтить орлови мѣжь крылами и по правдѣ зображае самого редактора „Вѣстника" — „смѣтию американьскои Руси." Орелъ мае довгй крыла, но-жь для пропорціи вымыкавъ ему хтось хвôстъ. Той орелъ держитъ ся мôцно кôгтями фляги и хреста, котрого трете рамя криве, противно на земли и на церкви простй рамена. За орломъ слѣдуе „щиросердечное привѣтствіе" вôдъ органа „Амер. Р. Вѣстника." Тое „привѣтствіе" звычайна идіотична молитва редактора, у котрои ноги мѣсто головы, а голова мѣсто нôгъ, есть она живымъ доказомъ духового убожества редактора, котрый мѣстить ся въ тыхъ словахъ: „Блаженни нищіи духомъ, якоже сынами Божими нарекуть ся."

На лѣвôй сторонѣ дымить броварь якъ ознака, що пиво вôдограе непослѣдну ролю въ житю американьского Русина.

Напротивъ озера розверглось руске село, зъ котрого вода тече до озера, а по нѣмъ плаве корабель безъ моряковъ. Але где то таке село находить ся, про те знову знае хиба самъ редакторь зъ „новою головою." Але що найважнѣйше, то те, що передъ тымъ селомъ вартуе самъ епископъ. Що за оденъ той епископь, якои вѣры? хто-жь то вгадае. Въ него борода и вусъ, не при боцѣ а на плечѣ набедренникъ, въ руцѣ жезлъ, на вершку жезла змій звиненый въ клубокъ, а на хвостику гадины хрестикъ. Щобъ змій не вкусивъ епископа въ ухо, требуло постаратись для епископа о вызшій вôдъ нежезлъ и тамъ примѣстити гадину.

Якъ бы на тôй посудинѣ, що то зъ неи такъ дымить, не было хреста, то можна-бъ ю держати за горщокъ зъ капустою, ну, але можна догадати, що се кадило, котре епископъ покинувъ на землю, бо пекло его въ руку.

Той епископъ мае означати руско-американьского епископа, котрого редакторь „Вѣстника" мае сягнути аж зъ самои Европы, лишь му ему треба пообстригати розпатланй вусы и бороду, щобъ не взяли его страхополоха.

И потому нехай дехто скаже, що редакторь „А. Вѣстника" не мудра голова! Сподоби Господи на многая и благая лѣта!"

Геральдикъ.

— Американцѣ розбили ишпаньску фльоту та забрали имъ що найкрасшй островы, то-жь Ишпанія вирѣшилась продати ще и решту своихъ островôвъ, а именно: Лядроны, Каролі[...] и Пелео. Тй островы купили **Нѣмцѣ**.

Цѣкавй случаѣ розводу.

Одна женщина въ Канзасъ розвелась зъ своимъ чоловѣкомъ зъ тои причины, що ей чоловѣкъ заодно щипавъ ей въ нôсъ, черезъ що тойже набиравъ червонавои барвы.

Иншому знову чоловязѣ въ Огаіо призволено розвести ся зô своею жѣнкою за те, що она що рана вытягала его за бороду зъ ложка.

Въ Вісконзинъ розвѣвъ ся чоловѣкъ зъ жѣнкою изъ за куховарки, котрои жѣнка не хотѣла прогнати помимо безнастанныхъ скаргъ чоловѣка, що куховарка заодно плювала на пательню, щобъ переконатись, чи та вже горяча.

Въ Мінесотѣ знову провинивъ ся чоловѣкъ зглядомъ своеи дружины такъ тяженько, що нѣколи не обтинавъ нôгтѣвъ у нôгъ, а одного разу у снѣ такъ не уважно потягнувъ своею ногою, що нôгтемъ зранивъ жѣнчину ногу. Готова причина скарги жѣнки о розвôдъ, котрого ей удѣлили.

Въ Ню Джерзи розвелась жѣнка зъ тои причины, що ей чоловѣкъ все державъ пôдъ подушкою брытву.

Судъ въ Тенесси призволивъ чоловѣкови понехати свою дружину, котра нѣколи не вмывалась и тымъ немало гнѣвала свого „любого."

Иншій знову чоловѣченько въ Пенсилвеніи увôльнивсь судово вôдъ своеи половины, котра цѣлѣсенькій рôкъ обкидувала его горшками. желѣзомъ, полумисками и иншими твердыми предметами.

Три страйки.

До 700 корабельныхъ роботниковъ застрайковали дня 1. червня въ Baltimore, Md., домагаючись зменшеня годинъ працѣ зъ 10 на 9 зъ тою самою що и перше заплатою. Всѣ роботы устали.

Въ Scranton, Pa. застрайковали теслѣ, жадаючи 8 годинзои працѣ зъ 30 центами платнѣ на годину.

Въ Rochester полишили роботу пльомберы, домагаючись вôсемгодинного часу працѣ. Майстрове годять ся на такій часъ, але хотять зменшити имъ заплату.

— Въ Newport News, въ Вірджініи, побудовано сего року три военнй кораблѣ: Kearsarge, Kentucky и Illinois. На кождôмъ зъ тыхъ кораблѣвъ будуть помѣщенй два 13 цальовй, два 8-цальовй, чотыри до шѣсть меншй каноны. Перша проба корабля Kearsarge вôдбудесь зъ початкомъ юнія. Перша проба кораблѣвъ Kentucky и Illinois въ мѣсяць пôзнѣйше вôдъ пробы корабля Kearsarge. Въ три мѣсяцѣ повысше згаданыхъ пробахъ, всѣ три кораблѣ пôдуть на море на довгй выправы, почôмъ поплынуть на Филиппины.

— Vanderbilt, Gould и другй міліонеры взялись выкупляти компаніи колѣйовй зъ цѣлею получення ихъ въ одну лінію, котра-бъ провадила зъ Ню Йорку до Санъ Франциско. Если имъ се удасть ся, будуть въ посѣданю лініи колѣйовои сорокъ тысячь миль довгои, вартости кôлькасотъ міліонôвъ и будуть мати пôдъ собою коло 300.000 роботниковъ.

— Страшна буря въ Огаіо забила четверо дѣтей, а 24 людей покалѣчила.

— Пригадуемо предплатникамъ „Свободы", що пора бы вже заплатити за сегорôчнй числа газеты або и вырôвнати давный довгъ.

Веселый похоронъ.

Въ White Oak (Indiana) вмеръ недавно оденъ богачь. Въ завѣщаню приказавъ своему сынови, пôдъ карою утраты его майна, щобъ похоронено его пôсля его волѣ и вказôвокъ. Богачь той бажавъ, щобъ его похоронъ вôдбувся весело. Приказавъ вôнъ похоронити ся въ парку, де всѣ дерева мають бути прикрашенй рôжноколѣровыми лямпіонами; въ парку мае приграватн музыка, а для всѣхъ участниковъ похорону мае заложитись величава гостина. Богачь той уложивъ навѣть списъ потравъ и призначивъ вôдповѣдне число волôвъ, телятъ, поросятъ и курчатъ на гостину, при чôмъ просивъ горячо, щобъ всѣ похороннй гостѣ танцювали въ парку до бѣлого рана. Сынъ вшанувавъ послѣдну волю батька, а 2 тысячѣ осôбъ участвовало въ тôмъ оригінальнôмъ похороннôмъ обрядѣ.

Спростоване.

Зъ Jessup, Pa. одержали мы въ справѣ тамошнои церкви сесь таке спростоване:

Вп. Редакція изволить въ „Свободѣ" умѣстити слѣдуюче спростоване: Въ 21. ч. „Свободы", въ статѣ пôдъ заголовкомъ „Церковно народна організація" незвѣстнымъ намъ дописователемъ Н. неумѣстно подане заключене, въ тыхъ при кôнци словахъ, „що справа зъ філіею олифантскои парохіи Джесупъ, Па. не дае доказôвъ о щирости иніціяторôвъ збору", есть чистою неправдою. Вôдлучене наше вôдъ парохіи олифантскои было исключно нашимъ желанемъ, а не иніціяторôвъ збору, котрй въ тôй справѣ не мали участи. Мы зробили такъ, якъ по цѣлôй Америцѣ дѣлають парафіяне нашои вѣры зъ своею власностію. Отъ примѣромъ якъ зробили въ Форестъ Сити вôдлучивши ся вôдъ Мейфильдъ, въ Плимонтъ вôдлучивши ся вôдъ Кінґстонъ. въ Мейфильдъ вôдлучивши ся вôдъ Олифантъ, въ Слд-Фордже вôдлуч. ся вôдъ Скрентонъ, якъ въ Скрентонѣ утворили 2 церкви, въ Маганой Сити утвор. 3 церкви, въ Шенандоа, Шамокінъ, Джерси Сити, Гейзелтонъ и пр., а нѣкому не прійшво на гадку обвиняти за то иніціяторôвъ збору. Власне про те доконче есть потрѣбне братство священническе, а взглядно власть духовна, щобы всюды въ подôбныхъ случаяхъ было поставлене, якесь певне правило; тую то властъ духовну утворити, старатись всѣми силами иніціяторе збору, кобы лишь знайшли щирои помочи вôдъ всѣхъ Вcч. оо., а не подôбныхъ нападôвъ и неприхильностей, якъ сей стремящихъ еще въ зародѣ спасительну гадку убити.

Урядъ церковный:
Іоанъ Діякъ,
Петро Басалыга,
Андрей Ксеничь.

Jessup, Pa. 30. мая 1899.

— Страйкъ россійскихъ студентôвъ скôнчивъ ся сумно. Многихъ посаджано до арештôвъ, або повыганяно въ далекй стороны, а принято тôлько тыхъ, що пôдписали паперъ, въ котрôмъ зрекли ся своихъ привилеѣвъ. Кажуть, що деякихъ проводирôвъ того страйку навѣть повѣшено.

СМѢШНЕ

ЛЮБЛЯТЬ.

— Якъ мене, мамо, хлопцѣ люблять!

— А якъ?

— Въ спину та ще кулаками.

— Добре люблять! Кулаками голублять.

ВЪ КОРШМѢ.

— Куме, якъ гадаете, буде вôйна чи не буде?

— Подивѣть но вы ся, котра то теперь буде година?

— Перша (по опôвночи).

— О, то буде вôйна, якъ я прійду до дому.

Мужикъ: — Пане докторъ, я прійшовъ, щобы заплатити за то, що вы мою жѣнку лѣчили.

Лѣкаръ: — Ну, правда, що горячка вôдъ мого лѣку вже перейшла?

Мужикъ: — Правда, що перейшла, але зъ жѣнкою... на тамтой свѣтъ.

Чоловѣкъ бивъ дуже свою жѣнку а та заскаржила его до суду. Судія засудивъ чоловѣка на пять долярôвъ кары. Чоловѣкъ зачавъ шукати грошей по кишеняхъ але не знайшовъ тôлько. Тогды обернувъ ся до жѣнки тай каже: „Иди но ты стара де, та позичь менѣ пятку."

Пань до пяного слуги: — Я, якъ лише тебе принявъ до службы, заразъ пôзнавъ-емь, що ты піякъ, а то по твоимъ червонôмъ носѣ.

Слуга: — Прошу пана, то вôдъ заходячого сонця а не зъ горѣвки менѣ нôсъ трохи зарумянѣвъ ся.

Панъ: — Ну, а скажи ты менѣ, вôдъ чого ты заточуешь ся?

Слуга: — То также, прошу пана, не вôдъ горѣвки, але вôдъ вѣтру.

— Куме! кажете сей Ваньо дуже скупый чоловѣкъ?

— Якже жь бы не скупый! Та жь вôнъ каву вилками ѣсть, щобы му на довше выстарчила.

Оголошене.

Для членôвъ Братства и „Р. Н. Союза" зъ Elmira Heights, N. Y.

Просимо помѣстити пару строчокъ до „Свободы" для членôвъ належачихъ до Братства св. Арх. Михаила въ Elmira Heights, N. Y., щобъ були ласкавй прибути на пôврôчный мітинґъ, то есть на першу недѣлю по двайцятôмъ, на 25. червня. По бôльшôй части адресу вôдъ нихъ не маемъ. Тй члены суть:

Затиќъ Грицъ
Косякъ Илько,
Данько Шопа,
Сиѣвакъ Петро,
Дзыбанъ Антоній,
Глива Федко,
Курила Осифъ,
Сирко Михаилъ,
Василь Пласконь,
Александеръ Стопень,
Мовчанъ Иванъ,
Мовчанъ Осифъ.

А если не прійдуть, то най зашлють свои залеглости, бо тратять право до братства и „Союза." Пишѣть на адресу:

Іоанъ Тарбай
2041 East 11 str.
ELMIRA HEIGHTS, N. Y.

Верхъ „Elgin" або „Waltham."

ВЕРБЛЮДЪ.

Въ Азіи и Африцѣ находять ся величезнй пѣсковй рôвнины, на котрыхъ анѣ трава не росте, анѣ воды нема. Тотй рôвнины выглядають гладонькй якъ спокôйне море. Якъ далеко окомъ сягнути, нично не видно лишь пѣсокъ та пѣсокъ.

Въ серединѣ дня, коли сонце сильно пече, не можь дивитись на пѣсокъ, бо слѣпить очи, такъ е розпеченый, и здае ся, що друге сонце находить ся пôдъ пѣскомъ.

Ту и тамъ, далеко однй вôдъ другихъ, находять ся на тыхъ пустиняхъ мѣсця, де ростуть дерева и корчѣ, трава, и е тамъ вода. Такй мѣсця зовуть ся оазы. Ту умученый подорожный може знайти поживу и вôдпочати въ тѣни деревъ.

А знаете вы якъ люде переправляють ся через тй пекольно-горячй пустынѣ? Не на водахъ, анѣ на коняхъ, анѣ не въ тренахъ, але на высокихъ довго-шиѣхъ, горбатыхъ верблюдахъ. Если бачилисьте коли верблюдôвъ живыхъ або намальованыхъ, то и певно хочете довѣдатись де-що больше о тыхъ пожиточныхъ звѣрятахъ.

Верблюдъ живить ся травою якъ наша корова або кôнь, а пôдчасъ подорожи на пустыняхъ, кормлять его дактылями*) и ячменьомъ. Вôнъ ѣсть наразъ дуже много а и воды не богато, и може бути безъ ѣдженя и питя через кôлька днѣвъ. Мае на хребтѣ велику горбину. И суть два роды верблюдôвъ, однй мають по однôй горбинѣ, а другй по двѣ. Зъ двома горбинами верблюдъ е бôльшій и сильнѣйшій вôдъ верблюда зъ одною горбиною. Такого верблюда зъ одною горбиною зовуть Арагомъ або Дромедаромъ.

А теперь дехто може запытавъ бы: на-що и по-що верблюды такй горбы на хребтахъ мають, через що такъ некрасно выглядають. То такъ мае свою причину. Верблюды подорожують по пустыняхъ й часомъ мине и кôлька днѣвъ, що не ѣдять анѣ не пють нѣчого. Если бы не мали тыхъ горбôвъ на хребтахъ, котрй наповненй суть тлущомъ, то поздыхали бы зъ голоду. А такъ они тымъ тлущомъ жіють. Ноги у верблюда суть зъ дуже широкими мягкими пôдошвами и для того выгôдно ему бродити по пѣску, бо не гружае. Верблюдъ чуе воду зъ далека. Тогды вôнъ приспѣшуе кроку и подорожный, котрый неразъ вмирае зъ спраги, тѣшить ся, що буде неодовга пити.

Верблюда зовуть такожь „кораблемъ пустынѣ". Пустыня выглядае якъ море, а оазы на нѣй якъ островы, то и верблюдъ подôбный е до корабля, що переношуе подорожного зъ однои стороны на другу скоро и безпечно. Хотяй верблюдъ е вѣрне звѣря однакъ подорожный нѣколи не пускае ся самъ через пустыню. Разъ боить ся, щобъ не зблудити, а по друге страхъ е вôдъ дикихъ Арабôвъ, котрй полюють на подорожныхъ, рабують ихъ и убивають. Для того збирае ся по кôлькадесять такихъ подорожныхъ и такою громадою перебравляють ся через пустынѣ. Громада така подорожныхъ зове ся каравана.

*) Дактылѣ то овочѣ зъ дактыльовыхъ деревъ, котри ростуть въ полудневыхъ краяхъ.

За Нею.

Я за Нею, якъ за небомъ,
Летѣвъ бымъ въ незнаный свѣтъ,
Невтомленый дорогою
Рвавъ бымъ для ней чудесъ цвѣтъ.

Я за Нею блыскавкою
Гнавъ-бымъ, щобъ ей помочи,
Я бымъ груди стрѣламъ давъ,
Щобъ погибли вороги.

Я бымъ зъ Нею днѣ и лѣта,
Я бымъ зъ Нею вѣчно живъ,
Руками, щитомъ заставлявъ,
Щобъ Ей нѣхто не убивъ.

Хто-жь она така люба,
Така славна и свята?
То Русь наша, вѣра наша —
Любовь, надѣя моя.

А. Сяновскій.

Учѣте ся, браты мои! И чужому научайтесь,
Думайте читайте, И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда, Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Всюды панує брехня, Най не повстане вона!
Ив. Франко.